

NOWY CZAS

KATOWICE
UL. MIELECNIEGO 8
TELEFON 29-48

REPREZENIACJ

BIELSKO, Kolejowa 11, tel. 26-84
SOSNOWIEC, Będzińska 12, t. 6-42
CIESZYN, ulica Głęboka Nr. 20
RYBNIK, Mikołaja Reja Nr. 2
TARNOWSKIE GÓRY, 11, tel. 11-11

Rozejm walutowy w Londynie Funt = 4 dol. i 5 cent.

LONDYN, 16.6. Dyskusja generalna konferencji gospodarczej ma się ku końcowi. Czemu bliżej tego końca, tem mniej wykazują poszczególne delegacje zainteresowania tem, co się mówi na sali, gdyż właściwa gra toczy się już za kulisami konferencji między interesami państw, posiadających t. zw. wielkie waluty.

Sprawa stabilizacji tych wielkich walut nie posunęła się w ciągu dzisiejszego dnia naprzód. Mimo to jutro wieczorem, lub najdalej pojutrze, spodziewana jest deklaracja amerykańska, wyrażająca zgodę na „rozejm walutowy“. Giełda reagowała tuż natychmiast zwyżką dolara, wobec spodziewanej rzekomo nowej relacji

tej waluty do funta, ustalonej na 4 dol. 5 centów.

Amerykanie biją się w piersi Lichwiarz świata wstydzi się

WASZYNGTON, 16.6. Stanowisko, zajęte przez Roosevelta w sprawie częściowej spłaty raty długu przez Anglię, było żywo krytykowane przez senat. Senatorem demokratycznym solidaryzującym się z przewodniczącym sen. Glas-

sem, który oświadczył:

„We właściwym momencie będąc obstawiał przv tem, aby wykazać, że podczas gdy państwa dłużnicze przelewały krew, myśmy wydawali pieniądze“.

Prezydent Rzplitej w Toruniu w procesji Bożego Ciała

TORUŃ, 16.6. Udział Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i premiera Jędrzejewicza w procesji Bożego Ciała nadał uroczystościom charakter niezwykle podniosły. O g. 10 rano w kościele św. Jana odprawiona została pontyfikalna Msza św., na którą przybył Prezydent i zajął miejsce przed wielkim ołtarzem. W presbiterjum zasiedli przedstawiciele władz. Po Mszy św. ruszyła uroczysta procesja, celebrowana przez ks. biskupa Okoniewskiego. Do pierwszego ołtarza przy pomniku Kopernika, celebransą prowadził Pan Prezydent Rzplitej.

Potworna zbrodnia zwyrodniałców na osobie obłąkanej dziewczyny

Do szpitala miejskiego w Katowicach przywieziono przed kilkoma dniami umysłowo chora dziewczynę, 22-letnią Marię Romańczykównę, zamieszkałą przy matce.

Cierpienie młodej pacjentki miało jednak inne podłoże niż choroba u-

mysłowa; zresztą dla otoczenia nie szkodliwe.

Romańczykówna była w ostatnim stadium ciąży i lada godzina spodziewała się przyścisła na świat potomka, do czego matka nie chciała żadną miarą dopuścić.

Wobec takiego stanu rzeczy zebrało się

konsylium lekarskie, na którym zdecydowano się na krok wprawdzie bardzo ryzykowny, jednak ze względu na stan duchowy pacjentki, bezwzględnie konieczny i prawnie usprawiedliwiony.

Niebawem więc przystąpiono do ciężkiej operacji

wyjęcia płodu, który już przed operacją przestał żyć w łonie matki.

Operacja powiodła się w zupełności, dzięki czemu uratowano Romańczykównę życie.

Dopiero teraz wyszła na jaw rzeczy niesłychanie potworna.

Wypytywana przez lekarzy o okoliczności, które były bezpośrednią przyczyną ciąży umysłowo chorej dziewczyny, Romańczykówna z niema-

łym wstydem oświadczyła, że stała się to

pod jej nieobecność w domu, dokąd przybyli zamieszkali w tymże domu

bracia Piotr i Alfons Burkhardtowie, oraz bracia Paweł i Leon Bełkowie.

Według słów matki obłąkanej dziewczyny, potwierdzonych zresztą zeznaniem protokolarnym w policji — mieli oni wtargnąć do mieszkania Romańczykowej, a zastawszy córkę

dopuszcili się ohydnych czynu, z którego umysłowo chora nie zdawała sobie sprawy, jak również z następstw.

Drażniona wstydem, Romańczykówna obawiając się szykan ludzkich i pośmiewiska, wołała raczej zataić starcórki i na ostateczny krok zdecydowała się bezpośrednio przed mającym nastąpić porodem.

Jak się dowiadujemy, władze wszczęły dochodzenia przeciwko zwyrodniałej czwórce ohydnych napastków.

Wiadomość o tym niezwykle wy padku zwyrodnienia rozeszła się w Brynowie i okolicy, wywołując niebywałe wprost oburzenie, oraz żywe poruszenie.

Stan pozostającej dotąd w szpitalu Romańczykówny jest naogół zadowalający.

35 ofiar motorniczego

BRUKSELA 16.6. W miejscowości Vorvers zderzył się tramwaj z autem ciężarowym.

Z pośród pasażerów tramwaju pięciu poniosło śmierć na miejscu, a 30 jest rannych. Stan 8 z nich jest bardzo ciężki.

Winę za wypadek ponosi motorniczy tramwaju, który nie zahamował wozu na skrócie i wpadł w pełnym biegu na samochód.

Królowa Marja na morzach północy

HAMBURG 16.6. Królowa Marja rumuńska w towarzystwie arcyksiążąt Antoniego i Stefana Habsburgów oraz arcyksiężniczki Ileany wyruszyła stąd na parowcu „Rosolute“ celem odbycia dłuższej podróży po morzach północnych.

Przypadek, czy prowokacja? Samolot niemiecki lądował pod Obornikami

POZNAŃ 16.6. Nad miasteczkiem Oborniki pojawił się onegdaj w południe samolot niemiecki, oznaczony na skrzydłach swastykami hitlerowskimi, z numerem rejestracyjnym 135.

Okrzykując kilkakrotnie miasto na wysokości około 20 metrów, od-

leciał wzdłuż rzeki Warty i w odległości około 4 kilometrów osiadł na łące.

Jeden z najbliższych rolników pośpieszył z pomocą pilotowi, lecz ten, gdy dowiedział się, że jest na terytorjum Rzeczypospolitej, natychmiast odleciał.

Publikacje niemieckie przepędzone z Łotwy

RYGA 16.6. Biuro prasowe przy ministerstwie spraw wewnętrznych Łotwy wydało rozporządzenie, którego mocą odebrany zostaje debet pocztowy wszystkim piśmom niemieckim.

Zakaz wwozu obejmuje wszystkie bez wyjątku czasopisma, periodyki i książki w języku niemieckim, wychodzące i drukowane poza granicami Łotwy.

Energiczne wystąpienie Łotwy, przeciw żalewowi piśm niemieckich i zamknięcie wrót przed prasą hitlerowską — spotkać się musi w całej Europie z uznaniem.

Stanowczy krok Łotwy powitany będzie zyczliwie zwłaszcza w Polsce, która, jak dotąd odczuwa jeszcze dość silnie ciężar haraczu płaconego częstokroć wręcz wrogiem nam prasie. A haracz to otrzymi, dość przypomnieć że podług niedawnych obliczeń spro-

wadziłszy do Polski wydawnictw niemieckich za sumę blisko 4 miliony złotych.

Patriotyczny uparciuch rąbie balustrady na uniwersytecie

BRUKSELA, 16.6. W dniu 4-tym bieżącego miesiąca zatrzymano robotnika Morrena, który dwukrotnie porąbał balustradę w gmachu tutejszego uniwersytetu, bowiem nie wyrzyto na niej słów zmarłego kardynała Merciera, piętnujących gwałty niemieckie podczas wielkiej wojny.

Wczoraj stawiono Morrena przed Izba Oskarżeń (la chambre des mises

en accusation). Prokurator oświadczył, że zwolni Morrena, jeżeli ten przyrzeknie, że po raz trzeci nie zniszczy balustrady.

Morren odmówił złożenia takiego przyrzeczenia, powędrował więc z powrotem do aresztu prewencyjnego, gdzie będzie przebywał do dnia procesu.

Pełna tabela wczorajszego ciągnięcia na str. 7-ej

Zastanówmy się trochę...

Oj, ci „kochani Francuzi“

Wpadł nam w ręce nr. 7357 francuskiego dziennika „Comœdia“, poświęconego sprawom artystycznym.

Na pierwszej stronie tego dziennika jest duży ilustrowany artykuł o wystawie polskiej sztuki ludowej w Paryżu.

Przy czytaniu tego artykułu stanęły nam dębem włosy na głowie. Dosłownie. Albowiem, choć wiemy dobrze, że nasi francuscy sojusznicy stale adresują „Varsovie — Russie“ i biją wszelkie rekordy ignorancji, jeśli idzie o sprawy polskie, to takiego steku bzdur, nonsensów i wołających o pomstę do nieba kłótyzmów nie sposób wymarzyć nawet w jakimś koszmarnym śnie.

Zanim przytoczymy wyjątki tego „artykułu“, chcielibyśmy zapytać co robi nasza propaganda zagraniczna. Chcielibyśmy dowiedzieć się, czy tego rodzaju opisy czytują prócz czytelników francuskich także nasi specjaliści i fachowcy, których zadaniem jest informowanie zagranicy o naszym kraju. Bo przecie cóż mówić naprzykład o reszcie Francji, o prowincji, skoro takie rzeczy wypisuje się i czyta, wprost można powiedzieć, pod opiekunictwem skrzydłami ambasady polskiej w Paryżu?!

Panowie z propagandy zagranicznej! Panowie radcowie, referenci, attaches prasowi!!! Na litość Boską! Gdzie wy jesteście? Co wy robicie?!

Posłuchajmyż, co pisze autor owego artykułu w „Comœdia“.

Zacznijmy od tytułu „Zabawki i wycinanki papierowe czyli cała Polska od Zakopanego po Kraków (!). Wystawa sztuki polskiej w Ecole Boule“.

Cóż tam autor zobaczył?

„Nad brzegiem Newy (!) piękne Polki, odziane po parysku, nie wzdrygają się stroić swych czapczek wstążką, pochodząca z jakiejś wschodniej prowincji (!)“

„Otwartym stepem (!) przejeżdża krakowskie wesele przed kapliczką“...

„Pod wieżą Florjańską krakowska karlica sprzedaje pierniki... Przybrały one kształty cudaczne zwierząt, księżniczek, bojarów i trojek... Cała polska sztuka ludowa odzwierciedliła się w tych piernikach...“ (!)

Na wystawie widzi także au-

tor „hafty z papieru, Kustari (?) kolorowe z drzewa i Łajkonika, owa postać, która w r. 1241 uwolniła piękny Kraków od tatarskiego najazdu“ (!)

Podobnych do wyżej wymienionych bzdur, znajdujemy w artykule dziesiątki i setki. Posłuchajmy jeszcze naprzykład, w jak małowniczy i rzewny sposób kończy go ów francuski publicysta.

„Cały ten polski folklor odzyna w barwistym korowodzie i wyrwa się z XII dzielnicy, nuciąc słynny (!) refren:

„Płajajmy po ziemi rytmicznie,
Piękna Lodoisko!
Jest się szczęśliwym, tańcząc
W takt mazurka...
Byłoby miło, moja kokotko
Nad brzegiem Newy...“

Takie sobie rzeczy pisują i czytają nasi kochani sojusznicy... A nasza propaganda zagraniczna urzęduje...

Nowe przekupstwa w wielkiej aferze spirytusowej
Aresztowania na sali sądowej

Toczący się w Przemyślu proces przeciwko 24 osobom, zamieszany w olbrzymią aferę spirytusową, zatacza coraz to dalsze kręgi i doprowadza do ujawnienia nowych krętaństw i oszustw już w czasie trwania procesu.

Cała ta afera, trwająca już od kilku lat, naraziła skarb państwa na straty, przekraczające sumę 2 i pół milj. zł.

Zamieszanych jest w nią długi szereg osób, do których należą: właściciele fabryki octu „Lech“ w Przemyślu, właściciele wytwórni wódek i likierów „Przemysława“, główny hurtownik, właściciel rafinerii spirytusu w Samborze Wilhelm Tieger, urzędnicy kontroli oraz spora liczba pośredników, handlujących nielegalnym spirytusem.

Nieustannie przekupstwa, którymi stale posługiwali się oskarżeni, doprowadziły ostatnio do aresztowania na sali sądowej trzech właścicieli octowni „Lech“ — Linkera, Lipszyca i Ru-

binfelda wobec udowodnionego im usiłowania przekupienia świadków — robotnic fabrycznych.

Przesłuchana na rozprawie wczorajszej robotnica Eleonora Flakówna, przyznała się, że otrzymała kartkę, przyslaną jej przez właścicieli fabryki, na której były informacje jak ma zeznawać, oraz 13 zł.

Flakówna widziała, jak odciganano czysty spirytus i przetaczano go, nie orientowała się jednak, że jest to prze-
stepstwo.

Kpt. Skarżyński
ma lecieć do Europy?

Jedna z wielkich amerykańskich agencji prasowych (United Press) donosi:

Lotnik polski, kpt. Skarżyński, który dokonał przelotu na awionetce „RWD-5 bis“ z Afryki do Ameryki i przebywał ostatnio w Brazylii, a potem w Argentynie, otrzymał od władz polskich pozwolenie na przybycie wraz z swym aparatem do Stanów Zjednoczonych.

Skarżyński zamierza w dniach najbliższych rozpocząć lot do Waszyngtonu.

Jest możliwe, że po pobycie w Stanach Zjednoczonych kpt. Skarżyński podejmie lot powrotny na samolocie przez Atlantyk do Europy.

OD REDAKCJI. — W dniu dzisiejszym nie udało nam się sprawdzić wiarygodności tej depeszy, to też drukujemy ją tylko z obowiązku dziennikarskiego, wydaje nam się jednak, że kpt. Skarżyński gdyby nawet miał zamiar leczenia znów nad oceanem, to nie mógłby tego skutecznie, nie mając zezwolenia swych władz przelotowych.

Start eskadry włoskiej
znów odroczony

RZYM 16.6. Oczekiwany i wyznaczony na środę start 24 włoskich wodnopłatowców do wielkiego lotu nad północnym Atlantykiem został odłożony na czas nieokreślony.

ny.

Wszystko było gotowe do startu, jednak w ostatniej chwili nadeszły depesze o niekorzystnych warunkach atmosferycznych w okolicach Grenlandji.

Jak wiadomo, podczas lotu samoloty włoskie mają pozostawać w ustawicznym kontakcie z punktami obserwacyjnymi, a więc z kilku okrętami wojennymi i stałymi stacjami na wybrzeżach Grenlandji.

Okręty wojenne sygnalizują, że nie mogą dotrzeć do wyznaczonych im stanowisk z powodu gęsto płynących od północy lodów, zaś stacje lądowe donoszą, iż w obecnych warunkach lądowanie na wybrzeżach Grenlandji jest niemożliwe z powodu spiętrzonej kry.

Warunki te mogą się zmienić już za dzień, to też cała eskadra utrzymywana jest w pogotowiu startowym.

Do Amsterdamu wyjechał już znany lotnik niemiecki von Gronau, który w Amsterdamie ma przekazać gen. Balbo pozdrowienia niemieckiego ministra Goeringa.

Gronau trzykrotnie już odbył tę drogę z Europy do Ameryki, która obecnie przemierzyć ma eskadra włoska.

Ziemianin oskarżony o terror
Pogróżki przeciw gen. Bałachowiczowi

Wczoraj przed sądem okręgowym w Warszawie stanął ziemianin Czesław Związek-Iżyłowski, oskarżony o terroryzowanie świadków, w liczbie których był również gen. Bułak - Bałachowicz.

Ziemianin miał sprawę o alimenty, wytoczoną mu przez przyjaciółkę, Jadwigę Marcównę, którą porzucił po 4-letnich latach wspólnego pożycia. W procesie tym miał zeznawać gen. Ba-

lachowicz, upatrzony poprzednio już na ojca chrzestnego.

Przed rozprawą jednak generał zawiadomił sędziego, że odebrał od Iżyłowskiego kilka telefonów z pogróżkami. Podobne „ostrzeżenia“ otrzymali również Marcówna i jej obrońca.

Ziemianina poddano więc osobistej rewizji po opróżnieniu sali sądowej z publiczności, w wyniku której znaleziono przy nim rewolwer z kulą w lufie. W związku z temi faktami Iżyłowskiego aresztowano i wytoczono mu sprawę o terroryzowanie świadków.

Oskarżony do winy się nie przyznaje, twierdzi, że nikomu niczem nie groził, a broń nosi przy sobie dla własnego bezpieczeństwa.

Wróżby na dziś

Koło godz. 13-ej może zaznaczyć się gorszy nastrój w związku z drobnymi niepowodzeniami — później jednakże nastąpi radykalna zmiana na lepsze.

Bowiem godz. 15-ta obiecuje nam pomyślną passę nowe poczynania i możliwości, powodzenie w spekulacjach, stosunkach z przelożonymi i osobami wyżej stojącymi.

Wieczór zapowiada się spokojnie, a nasza ekspansja może wówczas przynieść lepsze rezultaty, zmiany i rozszerzenie horyzontów.

Szykujemy się do „Święta Morza“ na 29 czerwca
Wolny dostęp do morza - to warunek potęgi PaństwaObrady B.B.W.R.
w Łucku

ŁUCK. 16.6. — W dniu 14 czerwca bawił w Łucku prezes BBWR płk. Walerj Sławek w towarzystwie generalnego sekretarza BBWR pos. Brzek-Osińskiego.

O godz. 11-ej odbyła się w sali sekretariatu wojewódzkiego BBWR konferencja z udziałem prezesa Sławka, woj. Józewskiego, wszystkich posłów i senatorów wołyńskiej grupy parlamentarnej, jak również prezesów rad powiatowych BBWR na Wołyniu.

Płk. Sławek był następnie obecny na akademii ku czci bohaterów Polskiej Góry, zorganizowanej w sali Teatru Miejskiego przez Łucki Oddział Związku Legionistów.

O godz. 17.30 z okazji przyjazdu płk. Sławka odbyło się przyjęcie u p. wojewody Józewskiego.

Następnie płk. Sławek odwiedził ukraiński klub „Ridna Chata“, podczas wieczornicy, urozmaiconej produkcjami chóru i teatru ukraińskiego.

POGODA

Małopolska wschodnia, Podole i Wołyń: rano niebo przeważnie zachmurzone, miejscami mglisto, w dzień roz pogodzenia. Ciepłej, wiatry miejscowe.

Pozostałe dzielnice: pogoda słoneczna o umiarkowanym lub niewielkim zachmurzeniu. Dniem bardzo ciepło. Słabe wiatry miejscowe.

Dla nowych nauczycieli niema pracy

Młdzieży! nie garnij się do tego zawodu gdzie 15.000 fachowców nie ma chleba

Jeszcze niedawno zawód nauczyciela uważany był za stosunkowo popłatny, bo iakkolwiek pensja nauczycielska nigdy zbyt wielką nie była, jednak dość łatwo można było otrzymać stałą posadę, wynagrodzenie zwiększało się w stosunku do ilości przepracowanych lat, nie groziły redukcje i t.d.

Mniemanie takie nie było zresztą pozbawione pewnej słuszności. Nic dziwnego więc, że liczne rzesze młodzieży szły do seminarjów nauczycielskich i to nie tylko młodzieży z rodzin inteligentnych, ale przeważnie właśnie z wiejskich, gdyż na wsi, jeśli gospodarz posiadał syna do szkół, to zazwyczaj marzył o tem, aby został

księdzem lub nauczycielem.

Dziś jednak warunki pracy nauczycielskiej zasadniczo się zmieniły, a tymczasem pod młodzieżą do seminarjów nie został ani trochę zahamowany.

Dla kończących nauczycieli zabrakło już posad, iakkolwiek nie można powiedzieć, że ilość szkół i nauczycieli jest w Polsce wystarczająca.

Ale Państwo nowych szkół nie otwiera prawie wcale, a z przyrostem dzieci radzi sobie w ten sposób,

sób, że na każdego nauczyciela wypada coraz większa liczba uczniów.

To też ci, którzy pracują, nie mogą sobie dać rady, a kilkanaście tysięcy bezrobotnych nauczycieli napróżno czeka na posady.

Obecnie wyszło rozporządzenie, na mocy którego Państwo ma prawo angażować nauczycieli na roczną bezpłatną praktykę, obiecując im wzajemną pierwszeństwo przy rozdzielaniu posad w roku następnym. Wprawdzie rok praktyki dla tych, co ukończyli szkołę zawodową pięcioletnią i są zupełnie do pracy przygotowani jest okresem zbyt długim, ale nie szczęście leży gdzie indziej.

W tym roku skończy seminarja nauczycielskie

około 5.000 abiturjentów

i będą oni zmuszeni do przyjęcia owych bezpłatnych praktyk. Po roku pracy, w czasie której będzie towarzyszyła im nędza (pochodzą przecież z rodzin niezbyt zamożnych) zgłoszą się po posady, gdzie mają obiecaną pierwszeństwo.

Tymczasem zainteresowani obliczają, że w roku przyszłym

będzie do objęcia 500 posad.

Przypuśćmy, że będą udzielane wyłącznie tym, którzy odbyli praktykę — 4.500, mimo roku pracy zadarmo, będzie wyrzuconych na bruk i powiększy i tak zbyt liczne rzesze bezrobotnych.

Wobec takiej sytuacji jakże groteskowo wyglądają owe liczne seminarja, kształcące wielotysięczne rzesze nauczycieli.

Wprawdzie, wobec zmiany ustroju szkolnictwa,

mają one być, skasowane,

ale któż zareczy, że nie będą otwarte inne odpowiednie szkoły, choć właściwie byłoby lepiej, gdyby z tem zczekano, aż znajda prace ci, co pokończyli seminarja.

Tymczasem radzimy młodzieży i jej rodzicom, aby nie myśleli o zawodzie nauczycielskim, bo w dzisiejszych czasach

szkoda czasu i pieniędzy na naukę, która nie zapewni im możliwości otrzymania pracy w przyszłości.

Jak się zarabia na chleb..

Drożdże kupują wszyscy - interes idzie a robotnik ma.. 30 zł. miesięcznie

Drożdżownie nie narzekają na brak pracy. Dokąd ludzie będą

jedli chleb, dokąd nie znikną ciasta i smakowite strudelki, czy babki z cukierniczych wystaw, drożdżownie nie potrzebują narzekać na ciężkie czasy.

To drobnostka, że drożdży nikt nie kupuje w wielkich ilościach, że gospodyni w sklepiku wyda na nie 50 czy 70 gr. Najważniejsze jest to, że drożdże trzeba kupować stale. Towar idzie, fabryki pracują niezłomnie. Na dwie, na trzy zmiany.

Robotnicy?... No, wiadomo, ciężkie czasy, kryzys, trudno żeby zarabiali kokosy. Zresztą — 1.20 — 2 zł. dziennie „to chyba dosyć”... — powiadała pracodawcy. Trochę przy tej pracy

szwankują płuca,

ale to „drobnostka”. Każda praca ma swoje złe i dobre strony. Więcej złych, niż dobrych. Trudno...

Dla robotników najsmutniejszym faktem jest że wypłacają im od czasu do czasu zaległe od paru miesięcy zarobki — drożdżami, przyczem kalkuluje się tu nie cenę produkcyjną, a cenę — rynkową.

Interes dla robotnika bardzo wątpliwy, bo koszt własny kilograma drożdży, to maksimum — 80 groszy, dochodzi banderola od kilograma 1.25 gr. razem — 2 zł. gr. 5. Cena rynkowa około 4 zł. klg. czyli czysty zarobek dla drożdżowni — prawie dwa złote na kilogramie...

Sa okresy kiedy drożdżownie pracują pełna para, sa okresy, kiedy dla wyrównania kalkulacji, trzeba nieco popoľgować.

Wtedy pracuje się 3 lub 4 dni w tygodniu.

Właściciel fabryki jest b. humanitarny. Podwyższa stawkę płacy. Za godzinę płaci się robotnikom 36 groszy. Godzina pracy o jakiej przeciętny człowiek z miasta

nie ma najmniejszego pojęcia. Jeśli weźmiemy pod uwagę ośmiogodzinny dzień pracy, otrzymamy zarobek dzienny — 2 zł. 88 gr. Fabryka pracuje, ze względu na kalkulacyjną 4 dni w tygodniu, robotnik zarabia 11 zł. z groszami. Rezultat — miesięcznie ledwo ponad 45 zł. Od tego trzeba odliczyć świadczenia, ubezpieczenia, potrącenia za złe wykonane prace, a takich nigdy nie brak. Do garści dostanie robotnik —

30 parę złotych na miesiąc. Co z tą sumą zrobić? Jak żyć?

Upadek i nędza ojczyzny dolara

Kto chce znać prawdę o obecnej sytuacji gospodarczej w Stanach Zjednoczonych, powinien dokonywać wszelkich obserwacji i spostrzeżeń poza New-Jorkiem, w miastach prowincjonalnych.

W takim np. wielkiem mieście, jak Cleveland, tysiące rodzin straciło całe majątki. Na czym? Na krachach bankowych, na tych bankach, które sa obecnie nieczynne.

W hotelach, gdzie ceny spadły o 40 procent, nietylko wypada, ale trzeba się targować, a skutek jest zapewniony...

Ulice przedstawiają widok ponury — poszczerbione setkami zamkniętych sklepów.

Pomimo spadku dolara ceny idą w dół. Obniża się zarazem jakość produkowanych towarów. No i ilość spadła do 40 proc. dotychczasowej produkcji.

Lokale rozrywkowe również nie czynne. Na fle szumnych, a pozostawionych jeszcze reklam świetlnych wielkich teatrów i kin umieszczono złowieszczy napis: zamknięte.

Bilety wstępu do kin spadły z dawnych 50 do 5 centów, czyli do 40 groszy.

Za te pieniądze ogląda się film, rewie i dodatki...

A pozatem coś, czego ojczyzna „bogatego wujka Sama” nie znała do niedawna, nieodłączny towarzyszy nędzy i bezrobocia:

zebractwo.

Rozpowszechnia się ono z dniem każdym, przyjmując rozmiary groźnej klęski społecznej.

Dziś na każdej ulicy spotkać można na natrętnych, zawodowych żebraków, wyciągających rękę po jałmużnę.

Taki to smutny obraz ukazuje się każdemu podróżnikowi, który

zwiedza miasta prowincjonalne Stanów Zjednoczonych, nie kierując się wskazówkami oficjalnego przewodnika.

Nie też dziwnego, że głoszone przez optymistów hasła rychłej poprawy nie trafiają nikomu do przekonania. Przeciętny obywatel przestał wierzyć, że kryzys może się skończyć.

Czy można się dziwić, że w tych warunkach społeczeństwo Nowego Świata nastawione jest wybitnie przeciwko prohibicji?

Osaczony morderca zastrzelił kochankę i popełnił samobójstwo

W toku niezwykle energicznie prowadzonych dochodzeń w sprawie zabójstwa s. p. st. posterunkowego Edwarda Czopika, o czem obszernie donosiliśmy, policja otrzymała wczoraj nad ranem informację, iż zabójca s. p. post. Czopika, Jarkulisz, wraz z kochanką swą Jadwigą Landekową, ukrywają się w stodole w Nowej Wsi.

Skoncentrowano przeto większy oddział policji mundurowej i śledczej i obstawiono wskazaną stodołę. Kilku policjantów ubranych w pancerze kulochronne weszło po drabinie do stodoły, gdzie przykryci snopkami słomy spali spokojnie Jarkulisz i Landekowa.

Przebudzony ze snu Jarkulisz, widząc grożące mu niebezpieczeństwo, chwycił za rewolwer i zaczął strzelać. Kiedy zauważył, iż może mu zabraknąć amunicji, skierował lufę rewolweru w stronę swej kochanki i jednym strzałem położył ją trupem na miejscu. Następnym strzałem w swoją

skroń wymierzył sobie sprawiedliwość. Landekowa poniosła śmierć na tychm. ast. Jarkulisz zaś zmarł w karetce Pogotowia w drodze do szpitala.

W czasie ostrzeliwania się Jarkulisz jedną z kul został lekko ranny w rękę wywiadowca służby śledczej, przodownik Bak. Zwłoki zabójców s. p. Czopika, przewieziono do szpitala hutniczego w Nowej Wsi. Przeprowadzona w stodole rewizja, dała w wyniku pistolet „Parabellum”, stanowiący własność s. p. posterunkowego Czopika, który to rewolwer Jarkulisz po zabójstwie przywłaszczył sobie. Znalaziono również kilkanaście wystrzelonych ładunków i dwa naboje.

Wiadomość o zabójstwie i samobójstwie mordercy post. Czopika, wywołała w okolicy zrozumiałą sensację. Na miejsce wypadku przybyły tłumy ludności, które z trudem policja musiała powstrzymać

Nowy atak baronów węglowych na płace górników

W razie oporu - grożą unieruchomieniem „Emmy“

Wobec mającego nastąpić w dniu dzisiejszym (17 b. m.) unieruchomienia kopalni „Emma“ w Obszarach, należącej do Rybnickiego Gwarectwa Węglowego, zatrudniającej 3,600 robotników, odbyła się między radą zakładową a dyrekcją konferencja, na której dyrekcja domagała się od załogi dobrowolnego zrzeczenia się 10 proc. zarobków, a od urzędników 12 proc. poborów.

Ponieważ sprawy zarobków regulują umowy, które kierują związkami zawodowe, w dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie przedstawicieli dyrekcji i rady zakładowej w gmachu Roburu w Katowicach, na którym przemysłowcy obstawali przy swoich żądaniach, a równocześnie zwrócili się do przedstawicieli rady zakładowej, by ci

wpłyneli na załogę w kierunku zgodzenia się na warunki. Ponieważ przedstawiciele rady zakładowej nie uważali się za kompetentnych w tej sprawie, zarządzono dwugodzinną przerwę, celem zasięgnięcia informacji w związkach zawodowych.

Po przerwie odbyła się konferencja z przedstawicielami związków zawodowych, w której udział wzięli sekretarz Feliks z ramienia ZZZ, sekretarz Kot z ramienia ZZZP, oraz sekretarz Chróst z CZG. Sekretarze związków sprzeciwili się jakimkolwiek obniżkom płac, wobec czego delegacja rady zakładowej wespół z sekretarzami związków zawodowych udała się do komisarza demobilizacyjnego inż. Maskego, którego poinformowała o przebiegu konfe-

rencji i prosiła o interwencję, oraz zwołanie w najbliższych dniach konferencji porozumiewawczej. W związku z tem do wiadujemy się, że delegowana ma być specjalna komisja arbitrażowa, która zaimie się rozstrzygnięciem sprawy płac na kopalni „Emma“.

Dziewczynka pod kołami autobusu

Z Łagiewnik donoszą: Późnym wieczorem ubiegłego czwartku miał miejsce na szosie Król. Huta — Bytom nie szczęśliwy wypadek. Autobus śląski go tow. eksploatacyjny nr. Sl. 9822, kierowany przez szofera Rudolfa Matroza wpadł na przebiegającą przez jezdnie 13-letnią Lucję Maniurównę z Król. Huty (Krótka 1), która poniosła śmierć na miejscu.

Wezwany na miejsce wypadku dr. Sobol stwierdził zgon wskutek zmiążdżenia czaszki.

Jak ustalilo dochodzenie policyjne, wina leży po stronie ofiary wypadku.

M. n. Zarzycki na Śląsku

bada zatarg w przemyśle węglowym

SOSNOWIEC, 16.6. — Tel. wł. Na kopalni „Reden“ w Dąbrowie Górniczej zredukowano 190 robotników. Robotnicy na znak protestu przeciw redukcjom nie chcieli opuścić sali zbiornej, dopiero interwencja policji zmusiła ich do opus-

zczenia terenu kopalni.

Redukcje na kopalni „Reden“ nastąpiły w związku z tem, że kopalnia „Renard“ w Sosnowcu, należąca do tego samego concernu, pracuje na trzy zmiany przez wszystkie dni tygodnia.

Uroczysty pogrzeb podstępnie zamordowanego ś.p. post. Czopika

Wczoraj o godz. 9-ej rano przy olbrzymim udziale, bo blisko 5 tys. liczącej publiczności, odbył się w Kończycach pogrzeb tragicznie zmarłego ś.p. posterunkowego Czopika.

Przed domem żałoby zebrały się tłumy publiczności, wśród której widzieliśmy p. vice-wojewodę dr. Saloniego, naczelnika wydziału bezpieczeństwa, p. Ryczkowskiego, głównego komendanta policji województwa Śląskiego, inspektora Żółtaszka, komendanta powiatowego, podinspektora Starzyka, vice-starostę powiatu katowickiego,

dr. Richtera, naczelników gmin oraz korpus oficerski i podoficerski policji. Przed konduktem kroczyła orkiestra policji śląskiej oraz honorowy pluton policjantów w pełnym uzbrojeniu. Kondukt udał się do kościoła parafialnego, gdzie po nabożeństwie żałobnym i egzekwacjach przy trumnie, ruszył na cmentarz.

Nad grobem ś.p. st. post. Czopika wygłosili przemówienia: ks. proboszcz Doleżyk oraz komendant główny policji województwa śląskiego, inspektor Żółtaszek.

Dramatyczna ucieczka przemytnika pod strzałami „zielonków“

Z Rudy donoszą: Wczorajszego popołudnia na odcinku placówki Ruda natknął się strażnik graniczny na przekradającego się przez zieloną granicę 19-letniego Wilhelma Jonika z Rudy (Bytomska 35). Wezwany do zatrzymania się Jonik zaczął uciekać. Strażnik strze- lił, raniąc go w rękę.

Jonik ratował się ucieczką, wobec czego strażnik oddał strzał po raz drugi raniąc go w piersi. Mimo

to jednak przemytnik przebiegł przestrzeń około 600 m., a dobiegłszy do toru kolejowego Ruda — Zabrze, który znajduje się bezpośrednio na granicy polsko-niemieckiej, zemdlał i stoczywszy się z maszyną znalazł się po stronie niemieckiej.

Rannemu przemytnikowi udzielili pomocy pogotowie niemieckie, które przewiozło go do szpitala hutniczego w Biskupicach.

150.000 dniówek stracili strajkujący robotnicy

BIAŁYSTOK, 16.6. Wczoraj wreszcie zakończył się strajk robotników przemysłu włókienniczego trwający w okręgu przemysłowym białostockim od okrągłych trzech miesięcy, rozpoczął się bowiem dn. 16 marca, a dopiero dzisiaj robotnicy przystąpili do pracy.

W strajku tym brało udział ponad 2.000 robotników. W środę, 14 b. m.

podpisano umowę zbiorową pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy. Umowę tę podpisali przedstawiciele Związku przemysłowców, Związku zawodowego robotników i Robotników przemysłu włókienniczego chrześcijańskiego (Chadecja).

Włamywacz pod kluczem

Dzisiejszej nocy o godz. 1-ej policja przytrzymała na gorącym uczynku włamywacza do biur Związku przemysłowców górniczo-hutniczych przy ul. Wolności w Katowicach, 23-letniego Wincentego Puzika z Katowic. Puzik zaopatrzony był w narzędzia do włamywania, które mu odebrano.

Włamywacza osadzono w areszcie skąd zostanie przekazany do dyspozycji sędziego śledczego.

Kopalnia „Reden“ redukuje... Znów 190 ludzi bez pracy

SOSNOWIEC, 16.6. — Tel. wł. Dziś w południe bawił w Sosnowcu minister przemysłu i handlu gen. Zarzycki w towarzystwie dyrektorów departamentu Pechego i Cybuskiego oraz naczelnika wydziału przemysłu i handlu województwa śląskiego inż. Rudowskiego.

P. minister bawił krótko w za-

Hutnicy z „Laury“ na bruku

Dyrekcja huty Laura w Siemianowicach wymówiła wczoraj pracę kilkudziesięciu robotnikom na dzień 30 b. m., motywując to bra-

kładach Modrzejskich, a następnie wziął udział w konferencji, która odbyła się w konwencji węglowej w związku z zatargiem, jaki wynikł między dużymi kopalniami a małymi oraz w związku z zamiarem unieruchomienia małych kopalni, które nie ponoszą ciężarów eksportu

kiem zamówień. Wypowiedzenia dotyczą wspomnianych robotników już po raz trzeci.

Druga ofiara eksplozji w fabryce Stahla zmarła

W szpitalu gminnym w Roździeńcu — Szopienicach zmarł wczoraj monter Alfred Bock, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi poparzenia w czasie eksplozji, jaka miała miejsce w ubiegłym tygodniu w fabryce chemicznej Stahla w Szopienicach.

Po zmarłym przed czterema dniami monterze Botzku jest to już druga ofiara eksplozji.

Przebywający w stanie ciężkim w szpitalu Niederliński ma się znacznie lepiej i życia jego nie grozi niebezpieczeństwo.

Nieostrożny handlarz spowodował eksplozję

Wczoraj po południu zdarzył się na targowisku w Król. Hucie nieszczęśliwy wypadek. Handlarz domokrajny Władysław Litwin z Katowic (Andrzeja 5), demonstrując przyrząd do domowego lutowania, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z maszynką spi-

rytusową spowodował eksplozję, w wyniku czego odniósł ciężkie poparzenia pewien starszy mężczyzna oraz dwoje dzieci, które karetką pogotowia przewieziono do szpitala miejskiego.

Litwina zatrzymano do ukończenia dochodzeń w komisariacie policji.

Ludzie konają z głodu a bandyci muszą pić

Z Mikołowa donoszą: Policję miejscową zaalarmował robotnik Franciszek Łoszek z Mokrego, iż w drodze do domu został napadnięty przez trzech nieznanymi mu osobnikami na terenie kopalni Aleksander, którzy zażądali od niego wydania pieniędzy na wódkę. Kiedy Łoszek oświadczył, że pieniędzy nie posiada, dwaj napastnicy chwycili go za ręce, a trzeci żrewidował mu kieszenie, przyczem zabrał mu portfel, zawierający 50 złotych i dokumenty oraz kartę powołania do wojska, a następnie wszyscy zbiegli do lasu.

Policja przeprowadziła natychmiast obławę, której wynik pozostał dotychczas bez skutków.

Kaseta z gotówką zniknęła ze składu papieru

W ubiegłym czwartek nieznanymi sprawcy włamali się przez wygniecioną szybę w drzwiach do składu papieru Marii Zmijowej przy ul. Szopena w Katowicach.

Rabusie rozbili kasetę podręczną, z której zabrali gotówkę nieświadzo-

nej dotąd wysokości oraz większą ilość znaczków pocztowych i stempłowych, pocztówki ze znaczkami i szeregi innych przedmiotów, wyrządzając szkodę na 950 złotych.

Sprawców nie zdołano ująć.

PORADNIK dla wszystkich

JOZEFA GAWĘDY

Często człowiek niedołężny przywdziewa maskę filozofa

Ja też odważam się zająć czas Sz. P. Red., prosząc Go o radę. Mam męża bardzo dobrego, zacnego i kochanego. Oboje jesteśmy jeszcze młodzi, a największą rozterką między nami jest to, iż mąż mój nie ma żadnych ambicji.

Ja tak chciałabym, by on się starał iść naprzód na swej drodze służbowej, nie dla honorów i zaszczytów, lecz dla poprawienia swego życia i jego warunków. W dzisiejszych ciężkich czasach ma dużo kłopotów materialnych, tak szkoda mi jego nerwów starganych temi drobiazgami ostatecznymi.

Gdybym wiedziała, że mąż mój do czegoś lepszego się nie nadaje no to trudno, ale człowiek z wyższym wykształceniem,

z ogromną zdolnością do inicjatywy, a przede wszystkim człowiek uczciwy, o co dziś też nie tak łatwo, i taki siedzi na skromnym urzędniczym miejscu!

Proszę mi poradzić jak mam wpływać na niego,

by wzbudzić chęć do czynu. Ja czuję się w obowiązku radzenia złemu, a nie wiem co zrobić, gdyż z praktyki wiem, że jakieś morały i klekotanie nad głową może go jeszcze zniechęcić do wszystkiego. Gdy ja mu mówię, że on traci czas i młodość, a nawet robi krzywdę społeczeństwu, zachowując się tak biernie, bo mógłby dużo zrobić, a nikt nie ma prawa talentów zakopywać do ziemi, on mi jedno odpowiada: „Nie uznaję urzędzeń ludzkich, robie co mi każą, bo muszę z czegoś żyć, ale starań żadnych nie będę robił, bo nie jestem przekonany czy to co zrobię jest dobre i da komu szczęście“.

Wogóle nie znosi formalności i biurokracji, a w tym kierunku musi pracować. Szkoda mi ogromnie, by taki człowiek zmarnował się. Wiem, że wpływ musi być bardzo subtelny, delikatny, a nawet on nie powinien nawet się domyślać, że nad nim pracuję, lecz nie wiem jak się zabrać do tego. W oczekiwaniu życzliwej i łaskawej odpowiedzi łączę wyrazy szacunku

Zdezorientowana.

— Przyznaje, że wzięła Pani na siebie ciężkie zadanie. Leniwcą można czasem skłonić do czynu, pobudzić jego energię, groźba kary, czy obietnica nagrody. Ale co robić z abnegatem o jakimś specjalnym ze stawianiem duszy, który chce zrobić tylko to, co „może przynieść komuś szczęście“, a nie jest zdolny do codziennego wysiłku woli, mającego na celu poprawę bytu własnego i rodziny?

Rzecz pewna, że szczęście powszechne jest celem bardziej godnym człowieka doskonałego, niż osiągnięcie „szóstej“ stopnia w hierarchii urzędników państwowych. Jednak kiedy z tym stopniem związana jest poprawa bytu materialnego, rzeczy bądź co bądź tak ważnej, warto przestać być filozofem chociażby w biurze, chociażby w godzinach urzędowych. Mąż Pani tego zrozumieć nie chce, czy też nie może...

To jego altruistyczne zdanie o szczęściu bliźniego powinna Pani użyć za oręż do walki z jego słabością:

„Chcesz pracować dla cudzego szczęścia, pracuj. Ja widzę swoje szczęście w poprawie bytu materialnego, dopomóż mi, jeśli mnie kochasz“. Tak mu Pani powinna po-

wiedzieć. Wtedy nie będzie już mógł się wykręcić z pułapki własnych słów.

A może ta filozoficzna abnegacja jego wynika poprostu z jakiej choroby, z cierpienia woli lub nerwów...

Powinna Pani skłonić go do zwrócenia się do lekarza specjalisty, jeśli to nie pomoże, starać się skierować go do innego zawodu, praca w którym dawałaby mu pełną satysfakcję... ale to w czasach obecnych jest rzeczą niezmiernie trudną.

Dziś poeci dla chleba pracują na poczcie, plombują innym zęby, albo służą w wojsku... pozostając artystami w godzinach poburowych,

taka zasadę wpoić powinna Pani w męża.

Kto wie zresztą czy cała „filozofia“ jego nie jest przypadkiem wynikiem zdawania sobie sprawy z własnej niemocy i słabości w wyścigu z kolegami — spryciarzami życiowymi.

Może mąż Pani, widząc swoją słabość powiedział sobie „To trudno, ja tak nie potrafię“ i przybrał pozę człowieka wyższego ponad te poziome sprawy.

W domu poza tą zapewnią mu spokój i szacunek — nie potrzebuje się tłumaczyć z własnego niedołęstwa i jest mu z tem wygodnie.

W takim wypadku żadne najsub-

telniejsze czy najbrutalniejsze wysiłki Pani nie pomogą, nie jest on człowiekiem zdolnym do walki o byt i musi się kontentować tem, co samo wchodzi mu w ręce.

Oczywiście wszystko to oparte jest jedynie na przypuszczeniach moich i teraz obserwując pod ich kątem swego męża, może Pani obrać drogę postępowania z nim.

HUMOREK

U DOKTORA

— Licze, doktorze, że mi doktor mniej policzy za wizyte. Zaręczam, że to ja zawlokłem do naszej dzielnicy tę epidemie ostrej grypy...

W CUKIERNI

— Gurgiser, masz papierosa?
— Owszem, ale wątpię, czy będziesz je palił.
— Takie niedobre?
— Owszem, dobre, ale nie dostaniesz.

BILANS

Do zakładu manufaktur Izaka Gelblisza wchodzi żebzak i prosi o jadłóżkę.

— Chwileczkę! Poczekajcie... — mówi pan Gelblisz.

Żebzak czeka dobre pięć minut, wreszcie zniecierpliwiony, pochrząkuje i pyta:
— Czy długo jeszcze mam czekać?
— Co się tak spieszysz? Zaraz, zaraz! Kończcie bilans. Możliwe, że podę razem z wami...

SZEWSKA DYPLOMACJA

Klientka: — Nosze numer 36, proszę pana.
Kierownik magazynu: — Ależ co mi pani mówi! Conajwyżej 35!... (pocichem do ekspedjentki) — proszę podać numer 37.

INTERES

Na rogu stoi żebzak. Wyciąga rękę i prosi błagalnym głosem:

— Łaskawy panie... mam chorą żonę i dzieci... Daj pan ślepeму człowiekowi dziesięć groszy...

Przechodzień zagląda natretowi w oczy:

— Pan jest ślepy? Przecież pan widzi na prawo oko!

Żebzak się niecierpliwi:
— O, jej, wielka rzecz... No to dawaj pan pięć groszy i nie zawracaj pan głowy!...

OBIEŻYŚWIAT

— Więć pan obiechał cały świat? A był pan w Szwajcarii?

— Oczywiście. Wdrapałem się nawet na szczyt Mont Blank.

— A widział pan Iwa Świętego Marka w Wenecji?

— Głaskałem go.

— A nad Czarnym morzem pan był?

— Napelnilem sobie niem mój pióro wieczne...

GDYBY...

W ogrodzie na lawce siedzi dwu starych i rozmawia:

— Widzisz — powiada jeden. — Jutro kończę 80 lat. Wódki nie piję, nie palę, a babe nawet nie spojrziałem, tak dożyłem tego pięknego wieku.

— A ja — mówi drugi. — To wręcz przeciwnie, pić — pijem, palić — palę, a kobietami latałem, a teraz kończę 73 lata.

— Ale gdybyś żył tak jak ja, tobys już miał też 80 lat!

Krewki e niewiasty skazane na więzienie Demonstracje bezrobotnych przed sądem

W swoim czasie donosiliśmy o demonstracjach bezrobotnych jakie miały miejsce 13 marca r. b. przed budynkiem urzędu gminnego w Janowie. Wówczas to liczny tłum bezrobotnych, w którym przeważały kobiety, usiłował wedrzeć się do biur urzędu gminnego, domagając się wypłaty zasiłków. Urząd gminny nie posiadał pieniędzy na wypłacenie żądanych zasiłków, przyrzeczono jednak bezrobotnym wydać im bony na kupno środków żywnościowych.

Zajście to mogło wówczas ulec likwidacji, gdyby nie dwie krewkie niewiasty, Elżbieta Michalikowa i Albina Kapuściokowa, które podburzyły tłum, by nie podejmował środków żywności na bony, a natomiast domagał się stanowczo wypłaty zasiłków w gotówce.

Wskutek tych podburzeń bezrobotni zaczęli się awanturować i rzucać ka-

mieniami na policję, wobec czego otoczeni zostali przez policję i wyparci z przed budynku.

W wyniku tego incydentu odnieśli rany policjanci Jacko, Nawrat i Kańtoch. Po zajściach niektóre z podburzonych kobiet odniosły swe dzieci do biur i tam je pozostawiły.

W dniu wczorajszym Michalikowa i Kapuściokowa zasiadły na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym. Do winy się nie przyznały, a w czasie przesłuchiwania zachowywały się bardzo arogancko, przyczem Kapuściokowa nie chciała podać nawet swych personaliów.

Naapytanie sędziego, jak się nazywa, odpowiedziała: Taksamo, jak mój ojciec.

Po zamknięciu przewodu sądowego i po naradzie sąd wydał wyrok skazujący Kapuściokową na 7 miesięcy więzienia, a Michalikową na 6 bez za wieszania kary.

Soła wy'ala

Z Żywca donoszą: Wskutek trwających od kilku dni deszczów, wystąpiła z brzegów rzeka Soła, zalewając okoliczne wioski. Najbardziej wskutek powodzi ucierniały miejscowości Zarzecze, Moszczanica i Stary Żywiec, gdzie zwłaszcza ucierniały plony.

W akcji ratunkowej biera udział straża ogniowa z Żywca i okolicznych wiosek. Wysokość szkód, wyrządzonych przez powódź, nie została dotychczas ustalona.

Zdemolował cele i pobit więźnia

Przed sądem okręgowym w Katowicach odpowiadał wczoraj mieszkaniec Dębu Jan Paluchewicz, który osadzony za uprawianie awantur w areszcie policyjnym zdemolował cele i pobit przebywającego w tej celi Kurta Bieloka tak dotkliwie, iż ten musiał się dwa miesiące leczyć z ran.

W wyniku rozprawy sądowej sąd skazał Paluchewicza na 6 miesięcy więzienia.

Wyścigi konne

W czwartym dniu wyścigów konnych niepewna zrazu pogoda dopisała — publiczności jak w dniach poprzednich sporo — licznie stawili się Kraków i Śląsk Opolski.

W pierwszej gonitwie płaskiej 2.100 mtr. wygrała Sobótka II — pod j. Wachowiakiem o niezł. n. dt., 2) Ebony, 3) Wigor II, 4) Etoile II. Tot. zw. 20 zł., m 13 — 15 zł.

W drugiej gonitwie z płotami 3.200 mtr. o nagrodę 1.200 zł. na pierwszym miejscu przyszedł lew w lew Harap pod rim. Wcisłowiczem i Haszysz pod j. Kurowskim, 3) Jarrah, 4) Chłosta, 5) Herold. Tot. zw. 13 zł., 26 zł., m. 15—29 zł.

W trzeciej płaskiej 1.600 mtr. wygrał Gigolo pod j. Mugajem, 2) Indian, 3) Jam, 4) Kara, 5) Caroline, 6) Cienia. Tot. zw. 40 zł., fr. 16—15 zł.

W czwartej z płotami 2.400 mtr. wy-

grał faworyt Aladyn pod j. Kurowskim, 2) 2) Gloria, 3) Leyek, 4) Herod Baba, 5) Gargon, 6) Bonton. Tot. zw. 15 zł., m. 14 — 33 zł.

Piąta sprzedażna płaska 1.600 mtr. wygrała Iglica pod j. Kawalcem o lew od Erby pod j. Wachowiakiem, 3) Tancerka, 4) Salwa II. Tot. zw. 33 zł., fr. 12 — 11 zł.

W szóstej z przeszkodami 3.600 mtr. po wylamaniu Indry wygrała dowolnie Soubrette pod dobrym jeźdźcem Kurowskim, 2) Zagończyk, 3) Indra. Tot. zw. 34 zł.

W ostatniej gonitwie płaskiej 1.400 mtr. przy 7 koniach — faworyci zwyciężyli, wygrała Jolly pod j. Kończalem, 2) Piosenka, 3) Laocoon, 4) Klinga, 5) Grubele, 6) Podolanka, 7) Juliusz. Tot. zw. 38 zł., fr. 14 — 14 — 20 zł.

Tajemnice toru wyścigowego

Policja pracuje przed Derbyami

Wypadek z Femina i badania przeprowadzone w urzędzie śledczym dały policji w ręce materiał dostateczny, ażeby przeprowadzić generalne oczyszczenie toru wyścigowego przed rozgrywanymi dnia następnego wyścigami Derby i imienia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Władzom bezpieczeństwa chodziło specjalnie o to, aby dwa najklasyczniejsze wyścigi o błękitną i amarantową wstążkę i wielkie nagrody odbyły się w atmosferze zupełnego spokoju bez tych kłótni, targów i kombinacji, jakie są udziałem każdego dnia wyścigowego.

W urzędzie śledczym od rana pracowali cały sztab specjalnie zmobilizowanych oficerów policji i wywiadowców. Ustalono rejony, w których działać będą poszczególne brygady. Policja wiedziała dobrze, że w tym dniu nie znajdzie bokmacherów w ich zwykłych kryjówkach w znanych cukierniach. Wiedziała, że ukryją się oni w dalszych lokalach, małych cukierniach i kawiarenkach, poza cukierniami na Marszałkowskiej, Krakowskim Przedmieściu i Nowym Świecie. Postanowiono także dokonać obławy w licznych cukierniach dzielnicy żydowskiej, gdzie urzędowali potentaci bokmacherscy, żerujący wśród graczy żydowskich. Nie omieszkano także złożyć wizyty w restauracjach i barach mieszczących się wokół toru wyścigowego oraz u tych bokmacherów, którzy lokale swoje ulokowali w pobliżu toru, ażeby przyjmować stawki od trenerów i jeźdźców, żokiejów, a nawet chłopców stajennych.

Okolo godz. 11 rano, a więc w czasie gdy wszystkie biura bokmacherskie działają w najlepsze, oddziały policji na samochodach i motocyklach rozbiegły się po mieście, przeprowadzając rewizje i aresztowania. Wkrótce też zapelnily się areszty urzędu śledczego publicznością, jaką rzadko się tam widuje.

Wszyscy niemal dostojnicy bokmacherscy ubrani byli z wyszukaną elegancją, a do depozytu urzędu śledczego zabrano wiele cennych klejnotów i kilkanaście złotych zegarków, odebranych od aresztowanych.

Wkrótce też uczynił się rejwach przed urzędem śledczym. To były żony i przyjaciółki aresztowanych, ażeby dostarczyć im jedzenia. Nikogo jednak nie dopuszczono do zatrzymanych. Istniało bowiem podejrzenie, że będą one usiłowały porozumieć się z przebywającymi jeszcze na wolności agentami, ażeby za ich pośrednictwem zlikwidować ślady swej działalności na mieście.

Aresztowani umówili się w celach, iż nie będą odpowiadali na żadne pytania bada-

jących i żądać będa albo wezwania prokuratora albo też, co było dla nich korzystniejsze, skierowania sprawy do sądów starościńskich, z których można było się wykupić niewielką grzywną lub aresztem, zamienionym na grzywnę.

Naczelnik jednak, aczkolwiek dowiedział się o tem stanowisku aresztowanych, postanowił przeprowadzić śledztwo do końca. Pierwszego wezwał Morowskiego.

— Proszę pana, powiem panu krótko. Nie będę się z panem bawił w żadne rozmowy. Jest pan oskarżony o znowę w kierunku wpływania na przebieg biegu Derby, a co gorsze, jest pan oskarżony o udział w przestępstwie, w wyniku którego mógł ponieść śmierć człowiek. Przestępstw tych dokonał pan z chęci zysku, z premedytacją. Jak pan widzi tu już w tej chwili nie chodzi o uprawianie bokmacherski, sprawa wygląda dużo poważniej i dlatego niech się pan nie spodziewa, ażebym pana zwolnił dziś czy jutro.

Morowski nie spodziewał się takiego obrotu sprawy i chociaż jeszcze na odchodnym przyrzekał kolegom w celi, że nie powie ani jednego słowa do naczelnika urzędu śledczego, teraz odzyskał mowę.

— Jakto, panie naczelniku? Jakie pan ma dowody na to, żeby zarzucić mi takie rzeczy? Kto to słyszał pomawiać mnie o współudział w jakimś napadzie, o którym ja nic nie wiem.

— Ja sędzę jednak, że pan wie wszystko, tylko pan nie chce mi powiedzieć. Jeszcze raz więc ostrzegam i daję czas do namysłu. Niech pan się zdecyduje, póki nie będę musiał sięgnąć do ostrzejszych środków.

— Ależ ja naprawdę nic nie wiem, panie komisarzu.

Naczelnik zadzwonił i rzekł dyżurnemu policjantowi:

— Dawajcie tu Rosiaka.

Do gabinetu wprowadzono trzęsącego się ze strachu opryszka.

Komisarz wskazując na Morowskiego spytał go:

— Czy to ten, który spotkał pana po pijanemu w knajpie, dał pieniędzy na wódkę, podprowadził pod pole wyścigowe, nauczył przechodzić przez parkan i kazał cisnąć kamieniem w okno stajni?

— Tak, to ten pan — zdecydowanie i natychmiast odrzekł Rosiak, sadząc, że teraz tylko szczerłość może go uratować.

Morowski całym ciężarem opadł na krzesło stojące obok biurka naczelnika.

— Cóż więc pan ma do powiedzenia wobec tego? — rzekł naczelnik.

— Tylko tyle, że istotnie, tego lotra widziałem raz w życiu. Prawda, przyznaję się, chciałem przestraszyć Femine, żeby nie mogła wziąć udziału w Derby. Ale stanowczo zaprzeczam, jakoby Rosiaka szukać gdzieś w knajpie, chodzić z nim pod tor wyścigowy i tam namawiać go do przestępstwa. Tego nie było. Dostał on swoje 50 zł., miał zrobić co mu kazałem i teraz widzę go dopiero po raz drugi.

— A co panu zależało na tem, żeby konia tego nie było w biegu?

— Odmawiam odpowiedzi.

— A czy widział się pan z panią Rita von Deloff i czy proponował jej, aby wycofała konia z wyścigów?

— Tak.

— A ile jej pan za to dawał?

— Dawałem jej najpierw 5,000 złotych, a później 7,000, ale ona odrzuciła te propozycje.

Komisarz zdziwił się dlaczego Rita nie powiedziała mu o próbie przekupienia jej przez Morowskiego. Czyżby chciała zataić przed nim ten szczegół swej rozmowy z wybitnym bokmacherem? Postanowił to sprawdzić. Wyszedł do drugiego pokoju i połączył się telefonicznie z mieszkaniem p. von Deloff.

— Proszę pani, czy istotnie Morowski proponował pani 7,000 zł. za odstąpienie od wyścigów?

Przez długą chwilę w telefonie nie było odpowiedzi, wreszcie odezwał się głos Rity:

— Tak jest. Istotnie proponowano mi taką sumę, ale ja oczywiście ją odrzuciłam.

— Ach tak, dziękuję pani bardzo.

Wszedłszy do pokoju, w którym znajdowali się obaj współnicy zamachu na Femine, komisarz rzekł do Morowskiego:

— Proszę pana, a ile żądała pani von Deloff za wycofanie konia?

— 10,000 złotych

— Aż tyle? To musiał być dobry interes. Kto miał zapłacić te sumy? Nie wierzę przecież, żeby pan sam jeden?

— Oczywiście, że nie.

— A z kim?

— Odmawiam odpowiedzi.

— No to ja panu powiem: z „Sędzią“, ze „Strykiem“, jeszcze z dwoma innymi, no i z „Bombą“, bo nie było kogo innego wziąć do spółki. Ale przeliczyliście się moi panowie. Posiedzicie sobie troszkę, a przez ten czas Derby rozegrają się bezpiecznie.

Dalszy ciąg jutro.

Kłeska przemysłników

Z Tarnowskich Gór donoszą:

Ubiegłej nocy koło godz. 3-iej natknął się patrol straży granicznej w lesie pod Świerklańcem na 20-osobową szajkę przemysłników, którzy na widok strażników rzucili się do ucieczki. Padło kilka strzałów, przyczem strażnicy zatrzymali 12 przemysłników, pozostałym zaś udało się zbiec. Przemysłnikom odebrano 100 kg. rodzyneków, 20 kg. wanilii oraz większą ilość części zapasowych do rowerów, jak również opony rowerowe.

Zatrzymanych wraz z przemyttem odstawiono do urzędu celnego Radzionków — Wiktor. Wszyscy aresztowani pochodzą z Zagłębia Dąbrowskiego.

W SERCU AFRYKI

— Przeklęty klimat! Nie sposób opędzić się od tych much! (Prager Presse, Praga)

RADJO

RADJO KATOWICE. Sobota, 17-go czerwca 1933 r.

7.00: Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 7.05: Gimnastyka poranna. 7.15: Wiadomości meteorologiczne i sport. 7.20: Muzyka (płyty). 7.45: Audycja wesola. 7.52: Komunikat Zw. Pań Domu. 7.55: Przerwa. 11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.05: Muzyka (płyty). 12.35: Muzyka (płyty). 13.00: Przerwa. 14.55: Muzyka (płyty). 15.05: Komunikat gospodarstwa. 15.10: Muzyka (płyty) 15.25: Komunikat gospodarczy z Warszawy. 15.35: Muzyka (płyty). 15.50: Wiadomości wojskowe i strzeleckie. 16.00: Muzyka (płyty). 16.30: Koncert popularny z Warszawy. 17.00: Pogadanka. 17.15: Skrzynka pocztowa dla dzieci. 17.40: Muzyka (płyty). 18.15: „O grafomanach i grafomanii”. 18.35: Koncert kameralny z Warszawy. 19.05: „Czy świat jest nieskończony”. 19.25: Rozmaitości. 19.40: „Chwalicie Boga, nieźle”, w gwarze olkuskiej. 20.00: Koncert wieczorny. 21.00: Chwilka wesola. 21.30: Koncert Chopinowski. 22.00: Muzyka taneczna. 22.25: Wiadomości sportowe. 22.35: Wiadomości meteorologiczne. 22.40: „Bandera polska na morzach świata”. 22.55: Muzyka taneczna. 23.00: Wiadomości z kraju dla członków Polskiej Ekspedycji Polarnej na Wyspie Niedźwiedziej. 23.35 — 24.00: Muzyka taneczna (płyty).

**Tragedja inwalidy górniczego
Skończył z życiem, nie mogąc
wyżywić rodziny**

Od ostatniej krzywdzającej obniżki rent inwalidzkich ze Spółki Brackiej, co miało miejsce przed kilkoma miesiącami, zapanowała w domu Jakóba Kuchty w Pawłowic (Główna 126)

straszna nędza,

do czego przyczyniła się w równej mierze i ta okoliczność, iż dwu synów Kuchty

utraciło pracę.

W tych strasznych warunkach materialnych nie sposób było utrzymać rodzinę, liczącą 13 osób.

Doprowadzony tem wszystkim do graniczonej z obłakaniem rozpaczny Kuchta — liczący już 65 lat znojnego życia

postanowił skrócić swe męki, których nie mógł już dłużej znosić.

W ub. środę rano udał się Kuchta do kościoła i potem **już go żywego nie oglądano.**

**„Skok na gościa“ u Wa'erusa
i „wpadunek“ doliniarza**

W słynnej z konsumpcji wielkiej ilości produktów Monopolu Spirytusowego „Świątyni dumania“ p. Wa'erusa, dzierżawcy bufetu IV klasy dworca kolejowego w Katowicach, dzieją się często

dziwne rzeczy.

Ot, na przykład onegdajszej nocy pochrzesał się tam pan Stanisław Panieński, urzędnik Związku Kas Raifeisena w Katowicach (Kazimierza 6).

Pan Panieński ani się nie spodziewał, jak mu

zoperowano kieszeń,

z której w niewyjaśniony początkowo sposób, ulotnił się portfel z 1.880 zł.

W wypadkach podobnych nawet najmocniej „zawiany“ jegomość musi

odzyskać równowagę... ducha.

Tak też miała się sprawa z panem Panieńskim. Jak oparzony zerwał się on z miejsca i pobiegł do po-

bliskiego komisariatu dworcowego zawiadamiając o zgubie.

Aliści policja miała szczęście i... pan Panieński również. W westibulu dworcowym ujęto kilka podejrzanych typków, których poddano szczegółowej rewizji.

I, o dziwo! Portfel z niekniętą gotówką znalazł się... pod koszulą Oskara Paszka z Katowic (Długa 3), znanego policji i już kilkakrotnie karanego doliniarza, którego osadzono w areszcie.

W dniu wczorajszym powędrował Paszek do więzienia sądowego.

Uszczęśliwiony pan Panieński nie wiedział kogo ma uściskać: wszystkich po kolei posterunkowych z komisarzem Kociem na czele, czy też Paszka, który na dworcu kolejowym czuł się do wczorajszej nocy jak u siebie w domu.

Gdzie je też -- mamó?

Kto wie, co biedaczka skłoniło do pozbycia się żywego balastu.

**Jeszcze jeden
przyjaciel Adolfa**

Ubiegłej nocy usłyszeli spóźnieni przechodnie na ul. Mikołowskiej w Katowicach okrzyki „Heil Hitler“. Jakby z pod ziemi wyrósł policjant, któremu udało się zatrzymać pyskacza, którym okazał się Kurt Jozsko, szofer z Zabrza (Wilhelmstr. 2).

Zatrzymano go w areszcie do dyspozycji dyrekcji policji. Jozsko jest obywatelem niemieckim.

SKLEP TYTONIOWY bez DŻONA
to **CUKIERNIA bez CIASTEK**
WYTWORNIA DZON. Warszawa Marszałkowska 135
Sprzedaż wyłącznie hurtowa

Smacznego!

Wczorajszej nocy włamał się niewysledzony dotychczas amator drobiu do chlewu Ottona Kubiczy przy ul. Króluwkiej 83 w Katowicach. Lupem rabusia stało się 8 kur wartości 25 zł. Zaznaczyć należy, że kury dotknięte były zaraza ptasia — o czym zlodziej nie wiedział.

Złamany smyczek

Ubiegłej nocy zakradli się jacyś pałęjarze na strych dworu Marji w Debie i po przerzuceniu rupieci, zabrali przechowywane w kufrze skrzypce, stanowiące własność Ryszarda Szmatoli.

Po tem odkryciu zrozpaczony Szmatola połamał zapasowy smyczek.

**Reperfuar
Teatru Polskiego**

Sobota 17.6 — „Straszny Dwór“ (występ Opery war.) o 20-ej.

Niedziela 18.6 — „Faust“ (występ Opery war.) o 20-ej.

Poniedziałek 19.6 — „Carmen“ (występ Opery war.) o 20-ej.

Wtorek 20.6 — „Poławiacze pereł“ (występ Opery war.) o 20-ej.

„STRASZNY DWÓR“
Dziś, w sobotę, d. 17 b. m. o godz. 20-ej z okazji uroczystego otwarcia gościnnych występów opery warszawskiej nieśmiertelne dzieło Moniuszki „Straszny Dwór“ z udziałem p. Lipowskiej, Lenczewskiej, Suchodolskiej, Adamskiej Gołebiewskiego, Majaja, Popławskiego, Szczepańskiego, Trembickiego, Wragi, Znicza i in. Kierownik art. Roman Wraga. Kapelmistrz J. Silich. Bilety do nabycia w kasie teatru

„FAUST“
W niedzielę, 18 b. m. o godz. 20-ej odegra zespół opery warszawskiej operę Gounoda „Faust“. Obsadę głównych partii stanowią: pp. Lipowska, Adamska, Węgrzynówna, Gołebiewski, Maj, Trembicki, Wraga, Kapelmistrz Jerzy Silich.

Dotychczas DROBNE

Drobne za słowo 15 gr., poszukujący pracy 5 gr., wolne posady — bezpłatnie dla wszystkich, z wyłączeniem ogł. o poszukiwaniu agentów na prowizję. Abonenci mają prawo do jednego ogłoszenia miesięcznie — bezpłatnie.

POZYCZKI 3 do 4 tys. złotych na 1 hipotekę gospodarstwa rolnego wartości 20 tys. zł. poszukuje. Zgłoszenia proszę kierować do „Nowego Czasu“ pod „Pożyczka“.

ZEGIESTÓW NAD POPRADEM
pierwszorzędny pensjonat „Poprad“ poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem (4 posiłki) na czwartek po zł. 4,50 dziennie! od osoby. Piękne położenie. — Dużo słońca. Własna plaża popradowa — ogród sad. Idealny wypoczynek — spółkój — najlepsze towarzystwo. Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje „Nowy Czas“. Katowice, Mieleckiego 8, telefon 29-48.

PRAGNIESZ nabyć lub sprzedać, poszukujesz mieszkania, pożyczki, posady lub pracy, zgubiłeś dokumenty lub cenne przedmioty, chcesz się ożenić lub wyjść z małżeństwa — daj ogłoszenie w „Nowym Czasie“. Dzięki pośrednictwu ogłoszeniowemu w „Nowym Czasie“ wiele już osób uzyskało to, czego pragnęło. Mały wydatek na drobne ogłoszenie opłaca się sownie. Słowo 15 gr., dla poszukujących pracy 5 gr.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wżg zamiejscowy zł. 2.50, zagranica zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEN: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm wiersz 1 łamowy opisowe zł. 2.50 specjalne zł. 1.50 reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wvraz W niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej